
Tillit bygges i millimeter, men rives i meter

MINILEDER

ARE BREAN

Sjefredaktør



«Det USAs myndigheter gjorde, var skammelig, og jeg beklager.» Dette sa USAs president Bill Clinton ved en tilstelning i 1997. Det han beklaget, var Tuskegee-studien av ubehandlet syfilis. Studien startet i 1932 og fulgte 600 afroamerikanske menn med mistenkt syfilis. Formålet var å studere det naturlige, ubehandlede forløpet av sykdommen. Allerede ved studiestart fantes det effektiv behandling i form av Salvarsan. Selv ikke da penicillin ble tilgjengelig i midten av 1940-årene, ble studien stoppet eller behandling igangsatt. Minst 128 deltagere døde av syfilisrelaterte komplikasjoner. 40 ektefeller ble smittet, og 19 barn fikk kongenital syfilis.

I år er det 50 år siden skandalen i 1972 nådde offentligheten og studien ble stoppet. Det gikk altså 25 år før deltagerne fikk en offisiell unnskyldning. Tuskegee-studien fremheves fortsatt som en av årsakene til at tilliten til helseundersøkelser og vaksiner er lav i deler av den afroamerikanske befolkningen. Forskningsetikk handler ikke bare om å beskytte studiedeltagere og forhindre fusk, men også om å bevare befolkningens tillit til forskning og helsevesen.

Publisert: 26. september 2022. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.22.13.01
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 27. juni 2026.